

**Rm 13: 1-7. 24 pp. pärast nelipüha
Kahe riigi kodanik.**

Nõmme Rahu 04.11.2018.a.

Armsad kristlikud sõbrad! Kujutage endale ette olukorda, mis võiks hakata juhtuma, kui kasvõi üheks päevaks kaotaksid kehtivuse kõik ühiskonnemu reguleerivad seadused ja igauks võiks teha, mis pähe tuleb-, ja tagajärgede eest ei peaks vastutama ka hiljem. Mis siis toimuma hakkaks? Kujutagem endale ette maad, kus pikemat aega mittemingisuguseidki seadusi ei ole. Nõnda on aga olnud. 16. saj. keskpaigast algas Euroopast väljaränd Ameerikasse, kuhu siirdusid kullaotsijad ja õnnekütid, sinna pagesid paljud Euroopas seadustega pahuksisse sattunud tagaotsitavad. Vahest olete näinud kauboifilme, mis annavad ettekujutuse seesugusest olukorrast. Riigikorda ei olnud ja igauks tegi, mis tahtis või suutis. Elu kujunes võimatult raskekes just igamehe omavoli ja võimutsemise tõttu. Kõikide elud, saavutused, tööd olid ohus. Võttis enne tükk aega, kui hea tahtega inimesed suutsid end maksma panna ja organiseeruda ühiskonnaks, et kaitsta ühiseid hüvesid. See tähendas seadusi, mis sunnivad teistega arvestama. Seadused ei ole tehtud inimeste kiusamiseks, et nad end liiga hästi ei tunneks. Seadused on selleks, et elu laabuks võimalikult hästi. Igas ühiskonnas on inimesel nii õigused kui ka kohustused. Kui inimene kasutab ühiskonna hüvesid, siis peab ta end ka teiste tarvis piirama.

Paulus nimetab kuulnud kirjakohtades mõned kohustused, milleks on maksud ja tolliraha. Tollirahaks nimetati maksu kaupade pealt. Meilgi tuleb Maksuametile igal aastal esitada tuludeklaratsioon, igakuiselt tuleb tasuda mitmesuguseid makse: eluaseme üür, elektriarve jne, maamaks, mitmesugused liisingud, ettevõtjatel ettevõtlusmaks jne. jne. Kristlane teeb seda ausalt ja õigeaegselt. Jeesus ütleb, et kui kasutate raha, mida riik välja annab, siis kannake ka kohustused riigi ees: „*Andke nüüd keisrile keisri oma tagasi*” (Mt 22:21). Kristlane kuuletub maksuseadustele mitte hirmust karistuse ees, vaid südametunnistuse kaudu. Maksudest moodustuvad ju kõigi riigiteenistujate töötasud: õpetajad, arstid, politsei, kaitsevägi, kohtunikud, riigi- ja omavalitsemisorganid jne. jne. Maksude õiglasest tasumisest sõltub meie riigi hea käekäik ja seeläbi kõigi meie heaolu.

Paulus sõnul peab kristlane võimudele osutama ka „*kartust ja au*” (Mt 22:7). Mis see on- kartus ja au? Küllap on see viisakus ja kuulekus. Ole viisakas ja kuulekas! Käsk „*Sina pead austama oma isa ja ema*” laieneb ka võimude, ülemuste kohta. Martin Luther ütleb neljanda käsu seletuses: „Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et me oma vanemaid ja isandaid

ei põlga ega vihasta, vaid et me neid austame ja neid teenime, kuulame nende sõna ning peame neid armsaks ja kalliks.”

Ristiinimene ei peaks andma pahandusteks põhjust. Mõned salmid eespool tänast kirjakohta ütleb Paulus: „*Kui võimalik, niipalju kui oleneb teist, pidage rahu kõigi inimestega!*” (Rm 12:18). Usklikuks saamine-Taevariigi kodakondsusesse vastuvõtmine, ei vabastada inimest kohustustest ühiskonna vastu. Vastupidi, usklik peab olema veelgi eeskujulikum ühiskonnaliige, kui ta seda enne oli. Usklik on Taevariigi saadik maa peal. Saadik ei tohi teha häbi oma asukohariigile, sest vastasel juhul ta kutsutakse tagasi.

Meil, armsad õed ja vennad Kristuses, on topeltkodakondsus, üks on ajalik ja teine igavene. Maisesse me sünnime emahust ja see lõpeb meie ajaliku elu otsa saamisega. Taevasesse aga sünnime veest ja Vaimust, ja see ei lõpe iialgi, see on igavene. Me oleme samaaegselt Eesti Vabariigi ja Jumala Kuningriigi kodanikud. Mõlema ees on meil kohustused. „*Andke nüüd keisrile keisri oma tagasi ja Jumalale Jumala oma*” (Mt 22: 21). Tasuge riigile maksud, osutage kuulekust maistele ülemustele ja andke Jumalale Tema osa.

Mis siis kuulub Jumalale? Jeesus ütleb: „*Armasta Issandat, oma Jumalat kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega! See ongi suurim ja esimene käsk*” (Mt 22: 37, 38). Esimene käsk on see, et me kuulume täielikult Jumalale. Meie elu, südametunnistus, veendumused ja usk kuuluvad Jumalale.

Pauluse sõnul on maised võimud oma ameti saanud Jumala käest ja selle pärast me peamegi neile kuulekad oleme. Aga kas alati ja mistahes tingimusel?

Reformatsiooni käigus 1530ndal aastal vastu võetud Augsburgi usutunnistuses öeldakse toetudes Jeesusele, et kui Jumalariigi ja ilmaliku riigi seadused lähevad omavahel vastuollu, tuleb kaheldamatult täita Jumalariigi seadusi, taludes Jumala abil kõiki kannatusi, mis see endaga kaasa peaks tooma, isegi märtrisurma. Nii hukati ka Paulus mõõgaga Rooma koguduse pärimuse järgi keiser Nero ajal riigivõimule allumatuse pärast. Eelnevalt oli juutide poolt Paulusel keelatud kuulutada Kristust, mille peale apostel kostis: „*Jumala sõna tuleb enam kuulata kui inimese sõna*” (Ap 5:29). Nõndasamuti on läbi aegade taga kiusatud ja hukatud loendamatu hulk kristlasi.

Kui riigivõim taotleb endale Jumalale kuuluvat kohta - meie südametunnistust, veendumusi ja usku, siis ületab ta volitused, mis talle Jumala poolt on antud. Seesugusel juhul ei tule kristlasel riigivõimule

kuuletuda. Jumala esimene käsk on üle kõige armastada oma Issandat ja teine käsk, armastada oma ligimest. Riigivõimu esindajad ongi ligimesed. Ei ole nii, et esmalt armasta oma ligimest ja siis Jumalat. Kui võimukandja käsk läheb vastu Jumala käsule, Pühakirjas antule, siis ei saa see olla kohustuseks usklikule ega kirikule. Nii ei ole riigivõimul õigust kohustada vaimulikke laulatama ja õnnistama samasoolisi paare ega kristlastest kondiitreid torte kaunistama LGBT hüüdlausestega.

Lähiajaloo on teada, et Natsi-Saksamaal eraldus Tunnistuskirik ametlikust kirikust, sest ta ei olnud valmis leppima ainult vaimulike asjadega tegelemisega, vaid osutas ka poliitilist vastupanu kuritegelikule võimule.

Martin Luther on öelnud, et Jumal on rajanud inimeste keskel 2 võimu-ühe vaimuliku ja teise ilmaliku. Vaimulik võim on Sõna läbi ja ilma mõõgata, et inimesed seeläbi vagaks ja õigeks saaksid, nii et nad selle sama õigusega ka igavese elu päriksid. Ja seda õigust rakendab Jumal Sõna kaudu, milleks Ta on läkitanud jutlustajad. Teine, ilmalik võim, on mõõga läbi, et need, kes Sõna läbi ei taha vagaks ja õigeks saada igaveseks eluks, siiski säärase ilmaliku võimu läbi oleksid sunnitud vagad ja õiged olema maailma ees. Ja seda õigust rakendab Jumal mõõga läbi. Ja kuigi seda õigust ei tasuta igavese eluga, tahab Ta siiski, et inimeste seas oleksid alati hoitud rahu ja tasub seda ajaliku hüvega.

Kui Paulus ütleb, et „*võim ei kannu mõõka asjata*” (Mt 13:4), siis tähendab see, et riik karistab seadustele vastu hakkajaid, aga ka seda, et kaitseb end välisvaenlaste vastu, ja see annab kristlastele õiguse töötada vastavates riigiametites ja kohustuse vajadusel ka riiki välisvaenlase eest relvaga kaitsta. Kui Euroopa kristlikud maad poleks oma piire islami invasiooni vastu juba varem kahel korral relvaga kaitsnud, siis meid täna siin poleks või maksaks me Jeesusesse Kristusesse uskumise eest maksu nii nagu islamiriikides täna kristlased on kohusatud.

Armsad õed ja vennad. Täitkem kõik oma kohustused maise riigi ja ülemate ees, tasugem õigeaegselt maksud, olgem kuulekad ja viisakd. Nii anname head tunnistust Jumalariigist, nii kuulutame evangeeliumi. Üle kõige aga olgem kuulekad Jumalale, meie taevasele Isale. Jumala riik on praegu meie sees, püüdkem aga kõigest jõust, südamest ja hingest selle poole, et meie oleksime kord Jumalariigi sees, kui Eluraamat avatakse Talle trooni ees. AAMEN.